

Załącznik do Uchwały Nr 94/XVII/08
Rady Miejskiej w Żurominie
Z dnia 22 stycznia 2008r.

**RADA MIEJSKA w ŻUROMINIE
I BURMISTRZ GMINY I MIASTA ŻUROMIN**

**LOKALNY PROGRAM
REWITALIZACJI MIASTA ŻUROMIN
NA LATA 2007-2015**

Żuromin, listopad 2007

I. WSTĘP	3
II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY ŻUROMIN	4
III. POWIĄZANIA PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	5
IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI	12
V. OPIS PRZEPROWADZONYCH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	21
VI. PLANOWANE DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE W LATACH 2007-2015 WRAZ ZE ŹRÓDŁAMI FINANSOWANIA	27
VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	35
VIII. PLANOWANE REZULTATY OSIĄGNIĘĆ	35
IX. SYSTEM MONITOROWANIA, OCENY I AKTUALIZACJI PROGRAMU	37
1. SYSTEM MONITOROWANIA, OCENY I AKTUALIZACJI PROGRAMU	37
2. KOMUNIKACJA SPOŁECZNA	38
X. PODSUMOWANIE	38

I. WSTĘP

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Żuromin na lata 2007-2015 jest zwieńczeniem działań rewitalizacyjnych od wielu lat prowadzonych na terenie miasta w różnych formach.

Nie wszystkie jednak przedsięwzięcia konieczne do wykonania na obszarze miasta były współmierne z możliwościami finansowymi i organizacyjnymi gminy Żuromin. Konieczność prowadzenia systematycznych działań rewitalizacyjnych wynika z faktu, iż teren miasta, a w szczególności określony w niniejszym opracowaniu obszar rewitalizacji, dotyka wiele problemów o charakterze społeczno-gospodarczym, którym gmina nie jest w stanie samodzielnie stawić czoła celem ich ograniczenia.

Należy jednak zaznaczyć, iż pomimo dużych problemów jak np. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, obszar miasta wybrany jako pierwszy do rewitalizacji, posiada znaczny niewykorzystany potencjał społeczny, gospodarczy, kulturalny i turystyczny.

Skorzystanie ze środków Unii Europejskiej przeznaczonych na rewitalizację pozwoliłoby z jednej strony skutecznie ograniczyć na obszarze rewitalizowanym zjawiska negatywne, a z drugiej strony rozwinąć niewykorzystany potencjał poprzez aktywizację mieszkańców, poprawę estetyki miasta, poprawę warunków komunikacyjnych, poprawę warunków inwestycyjnych itp.

Osiągnięcie tego celu będzie jednak wymagało nie tylko kompleksowych działań Władz miasta, ale również włączenia się jak największej rzeszy osób i instytucji, które również będą chciały skorzystać ze środków na rewitalizację i przyczynić się tym samym do rewitalizacji całego miasta Żuromin.

Zadaniem *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Żuromin na lata 2007-2015* będzie bowiem przede wszystkim zaktywizowanie na obszarze rewitalizowanym jak największej rzeszy osób i instytucji do działań, które dzięki środkom z Unii Europejskiej mają szansę na realizację w celu dokonania trwałej zmiany oblicza obszarów problemowych na terenie Żuromina.

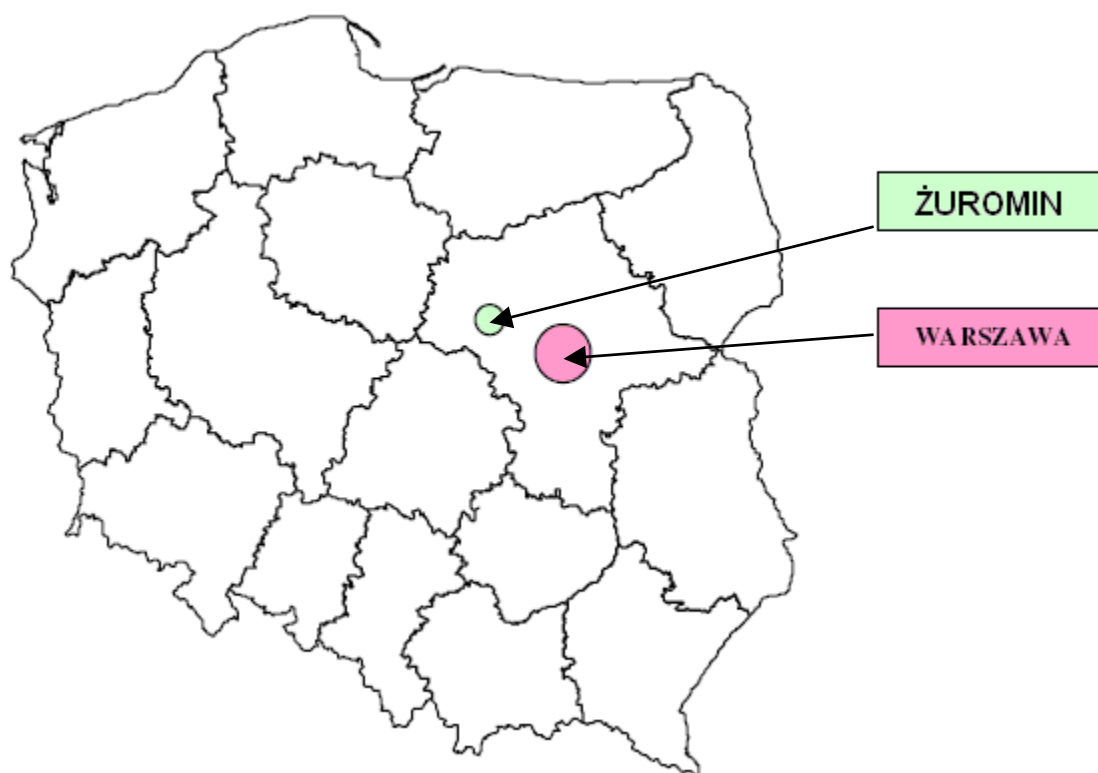
Konsekwentnie realizowane działania rewitalizacyjne przyczynią się do znacznego przyspieszenia rozwoju miasta Żuromin.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY ŻUROMIN

Miasto Żuromin położone jest w północno – zachodniej części Województwa Mazowieckiego, na terenie Powiatu Żuromińskiego, ok. 150 km od Warszawy. Żuromin leży na pograniczu dwóch makroregionów, które rozdziela od siebie dolina rzeki Wkry. Tereny położone na zachód od rzeki to mezoregion tzw. Równiny Urszulewskiej, należącej do makroregionu zwanego Pojezierzem Chełmińsko-Dobrzyńskim. Pozostały teren na wschód od Wkry to Równina Raciążska, stanowiąca fragment Niziny Północnomazowieckiej.

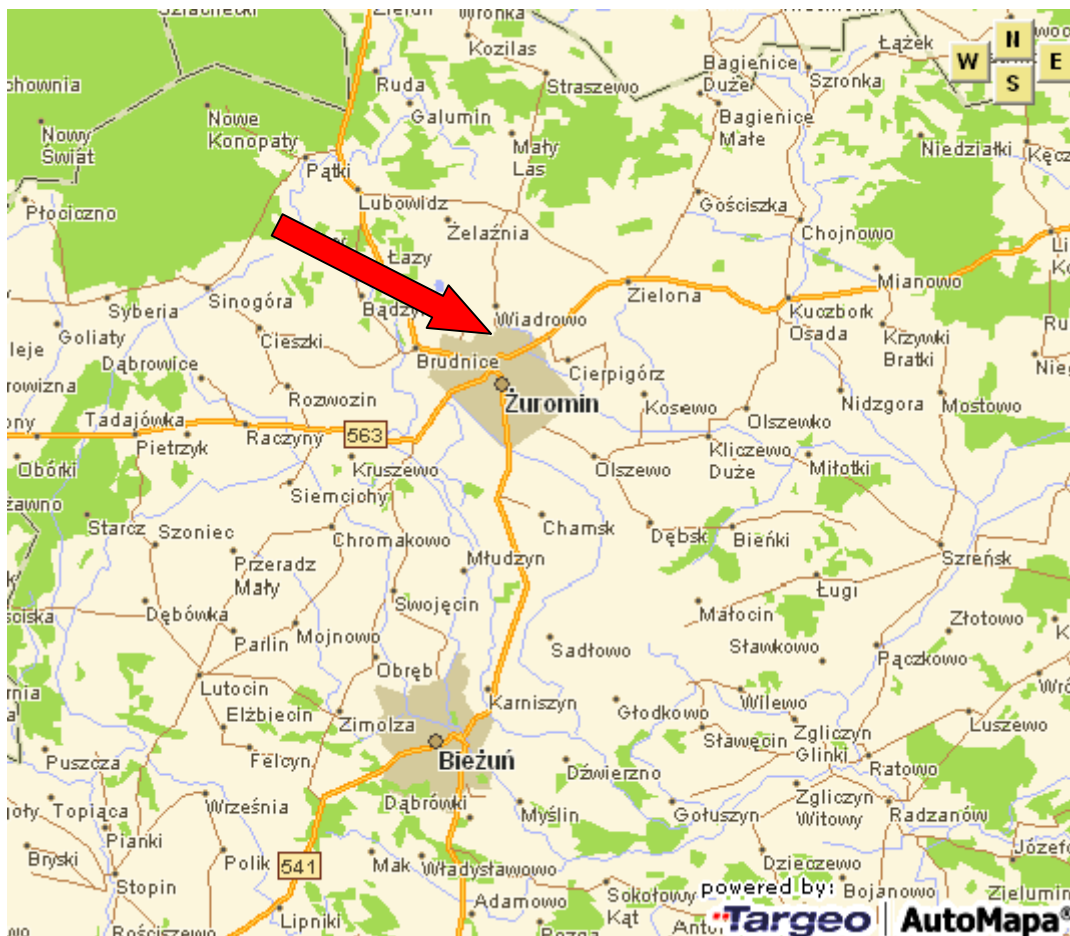
Mapa 1. Lokalizacja Miasta Żuromin.

Źródło: Opracowanie własne.

Mapa. Lokalizacja Miasta Żuromin.

Powierzchnia miasta wynosi 1111 ha. W 2007 roku obszar gminy Żuromin zamieszkiwało blisko 15.000 mieszkańców (14.943 osób). W skład gminy wchodzi 23 sołectwa. Charakterystyczną funkcją rozwiniętą w gminie jest rolnictwo.

III. POWIĄZANIA PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia miasta i gminy Żuromin jest spójna z celami następujących ważnych dokumentów:

- Założenia do Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015”,
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie,

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013,
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020,
- Strategiczny Plan Rozwoju Powiatu Żuromińskiego do roku 2013.

**„ZAŁOŻENIA DO STRATEGII ROZWOJU KRAJU 2007-2015”,
ZAAKCEPTOWANEJ PRZEZ RADĘ MINISTRÓW W DNIU 31.01.2006R.**

Priorytet 1: Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki

Priorytet 2: Poprawa stanu infrastruktury podstawowej: technicznej i społecznej

Priorytet 3: Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości

Priorytet 4: Budowa zintegrowanej wspólnoty, systemu bezpieczeństwa i zasad współpracy

Priorytet 5: Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej

**„NARODOWE STRATEGICZNE RAMY ODNIESIENIA 2007-2013
WSPIERAJĄCE WZROST GOSPODARCZY I ZATRUDNIENIE”
ZAAKCEPTOWANE PRZEZ RADĘ MINISTRÓW W DNIU 14 LUTEGO 2006**

Cel strategiczny: Tworzenie warunków do wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej Polski w ramach Unii Europejskiej i wewnątrz kraju.

Cel 1: Tworzenie warunków do utrzymania trwałego wysokiego tempa wzrostu gospodarczego

Cel 2: Wzrost zatrudnienia poprzez rozwój kapitału ludzkiego oraz społecznego

Cel 3: Podniesienie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora usług

Cel 4: Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski i jej regionów

Cel 5: Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich arginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej

Ponadto, działania ujęte w Strategii będą spójne z następującymi programami operacyjnymi, które będą realizowane w Polsce w latach 2007-2013:

1. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, koordynowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
a także:
2. Regionalne Programy Operacyjne (RPO), w szczególności Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007-2013,
3. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko,
4. Program Operacyjny Konkurencyjna Gospodarka,
5. Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

**„REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO 2007-2013” PRZYGOTOWANY PRZEZ URZĄD
MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W LIPCU 2007 R.**

Celem generalnym „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2005-2013” jest *poprawa konkurencyjności regionu i zwiększanie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa.*

Priorytety Regionalnego Programu Operacyjnego:

- Priorytet I: Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu
- Priorytet II: Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza
- Priorytet III: Regionalny system transportowy
- Priorytet IV: Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka
- Priorytet V: Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu
- Priorytet VI: Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji
- Priorytet VII: Tworzenie i poprawa warunków do rozwoju kapitału ludzkiego.
- Priorytet VIII: Pomoc techniczna

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2020 OPUBLIKOWANEJ W MARCU 2006 R.

Cel nadrzędny rozwoju Mazowsza: wzrost konkurencyjności gospodarki i równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie jako podstawa poprawy jakości życia mieszkańców.

Trzy cele strategiczne, które umożliwią osiągnięcie celu nadrzędnego

1. Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa
2. Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju

Cele pośrednie, które umożliwią osiągnięcie celów strategicznych

1. Rozwój kapitału społecznego

Cele operacyjne:

Wzrost poziomu wykształcenia i poprawa jakości kadr

Wzrost zatrudnienia w regionie i przeciwdziałanie bezrobociu

- 1.5 Intensyfikacja działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych

- 1.6 Poprawa bezpieczeństwa publicznego

2. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu

Cele operacyjne:

- 2.1 Rozwój MSP oraz wzrost ich innowacyjności i konkurencyjności

- 2.2 Wspieranie instytucji wspierania biznesu

4. Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametreopolitarnych

Cele operacyjne:

- 4.2 Wzmocnienie potencjału rozwojowego ośrodków subregionalnych i małych miast

- 4.4 Budowa i rozwój infrastruktury społecznej

- 4.5 Ochrona i rewitalizacja środowiska przyrodniczego dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju

5. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu.

Cele operacyjne:

5.1 Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i integracji regionalnej

5.2 Poprawa i promocja atrakcyjności inwestycyjnej w regionie

5.3 Promocja i zwiększanie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu w oparciu o walory środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego

5.4 Kształtowanie tożsamości regionu oraz kreowanie i promocja jego produktu

5.5 Współpraca międzyregionalna i międzynarodowa

STRATEGICZNY PLAN ROZWOJU POWIATU ŻUROMIŃSKIEGO DO ROKU 2013

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Żuromin jest spójna zarówno z misją jak i celami Strategicznego Planu Rozwoju Powiatu Żuromińskiego.

*WSZECHSTRONNY ROZWÓJ POWIATU SZANSĄ DLA MIESZKAŃCÓW,
PRZEDSIĘBIORCÓW, TURYSTÓW.*

Kierunki strategiczne rozwoju powiatu:

1. Rozwój rolnictwa i terenów wiejskich wraz ze zmieniającym się otoczeniem gospodarczym Wspólnoty Europejskiej.
2. Wszechstronna edukacja, aktywizacja lokalnego rynku pracy, pomoc społeczna oraz bezpieczne i godne życie mieszkańców powiatu.
3. Ochrona środowiska oraz racjonalne wykorzystanie walorów przyrodniczych w celu rozwoju turystyki i rekreacji.
4. Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury drogowej jako podstawowego elementu komunikacji w powiecie.

Cele w poszczególnych kierunkach strategii:

1. Zmiany w strukturze gospodarczej powiatu:

- stworzenie warunków prorozwojowych dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- podjęcie działań na rzecz przyciągania nowych inwestorów,
- promocja przemysłu oraz rozwoju działalności usługowej,
- dostosowanie produkcji rolnej do potrzeb rynku,
- rozwój rolnictwa ekologicznego,
- wspieranie rozwoju pozarolniczej działalności wytwórczej i usługowej ze szczególnym uwzględnieniem agroturystyki
- poprawa warunków funkcjonowania rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego
- wzrost jakości świadczonych usług społecznych – edukacja, ochrona zdrowia,
- pomoc społeczna, bezpieczeństwo publiczne oraz aktywna walka z bezrobociem
- wspieranie „praktycznego” przygotowania absolwentów przez szkoły do wykonywania zawodu
- budowa sportowych obiektów przyszkolnych, modernizacja i remont budynków szkolnych
- modernizacja i remont budynków placówek pomocy społecznej oraz rozbudowa infrastruktury technicznej
- likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej
- stwarzanie warunków do usamodzielnienia ekonomicznego i zatrudniania oraz
- przeciwdziałanie skutkom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych
- wspieranie i pomoc osobom i rodzinom w kryzysie oraz ofiarom przemocy; rozwój instytucji i organizacji świadczących bezpłatną pomoc i wsparcie
- rozwój sieci placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz wzbogacanie ofert zajęć pozalekcyjnych dla już istniejących; wspieranie rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- przygotowanie i realizacja programów na rzecz profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania patologiom społecznym
- utworzenie profesjonalnych rodzin zastępczych, pogotowi rodzinnych
- zwiększenie efektywności działań umożliwiających powrót dziecka do rodziny naturalnej

- modernizacja i doposażenie w wysokospecjalistyczny sprzęt medyczny Szpitala Powiatowego w Żurominie
- pozyskiwanie dodatkowych środków z przeznaczeniem na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu,
- wspieranie lokalnych inicjatyw w celu przeciwdziałaniu bezrobociu za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Żurominie

Poprawa stanu środowiska naturalnego:

- modernizacja oczyszczalni ścieków i budowa sieci kanalizacyjnych, szczególnie na terenach gdzie występuje zagrożenie zanieczyszczenia lokalnych wód powierzchniowych i podziemnych oraz na terenach przeznaczonych pod inwestycje
- rekultywacja nielegalnych i zamkniętych składowisk odpadów komunalnych
- zmniejszanie negatywnego oddziaływania produkcji rolniczej na środowisko
- doposażenie i modernizacja składowisk odpadów komunalnych
- rozbudowa i przebudowa istniejącego systemu ciepłowniczego i termomodernizacji budynków
- budowa sieci gazowych na terenach wiejskich
- budowa sieci kanalizacyjnych na terenach wiejskich
- większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii poprzez budowę np. elektrowni wiatrowych
- zagospodarowanie terenów leśnych i wód dla turystyki,

Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury:

- rozbudowa i modernizacja dróg powiatowych ze szczególnym uwzględnieniem dróg łączących miejscowości gminne a także tworzących ważne ciągi drogowe, wykraczające poza teren powiatu Żuromińskiego
- poprawa bieżącego utrzymania dróg powiatowych,
- poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego – kierowców oraz pieszych na drogach powiatowych przebiegających przez miejscowości powiatu Żuromińskiego

- stała współpraca z zarządcami dróg gminnych oraz wojewódzkich w zakresie wspierania inicjatyw mających na celu kompleksową poprawę sieci drogowej w powiecie Żuromińskim

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

1. CHARAKTERYSTYKA TERENU OBJĘTEGO PROGRAMEM REWITALIZACJI – ZASIĘG I UZASADNIENIE

Przed przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji w Urzędzie Miejskim w Żurominie powołany został Zespół Zadaniowy ds. przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Pierwszym ważnym zadaniem Zespołu było szczegółowe wieloaspektowe przeanalizowanie obszaru całego miasta celem wyodrębnienia obszaru zdegradowanego, który w pierwszej kolejności będzie podlegał rewitalizacji na terenie miasta Żuromin.

W trakcie prac nad określeniem konkretnego obszaru rewitalizacji Zespół wziął pod uwagę następujące czynniki:

- poziom bezrobocia,
- poziom ubóstwa i wykluczenia,
- poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe,
- poziom przestępczości,
- poziom wykształcenia i przedsiębiorczości mieszkańców,
- poziom degradacji i infrastruktury technicznej budynków,
- poziom zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Ze względu na odmienną specyfikę poszczególnych części obszaru wyznaczonego do rewitalizacji został on podzielony na 4 zespoły. Na poniższej mapie są one oznaczone kolejno literami: A, B, C i D:

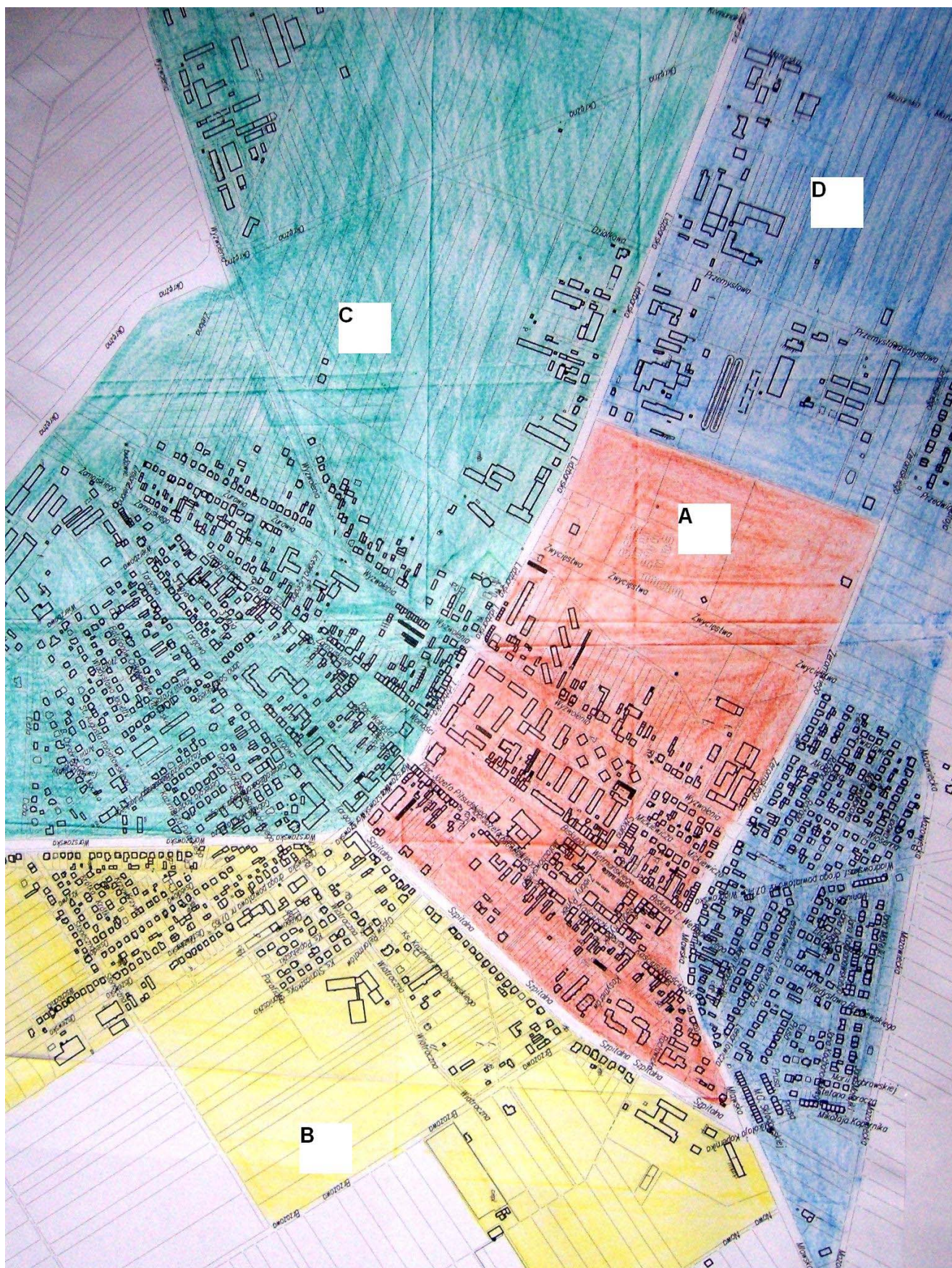
- Zespół „A” to obszar ograniczony ulicami: Mławską, Żeromskiego, Parkową, Lidzbarską, Warszawską i Szpitalną.
- Zespół „B” to obszar położony po lewej stronie ulic: Mławskiej Szpitalnej i Warszawskiej.
- Zespół „C” to obszar położony po prawej stronie ulic: Warszawskiej i Lidzbarskiej.
- Zespół „D” to obszar położony po prawej stronie ulic: Mławskiej Żeromskiego, Parkowej i części ul. Lidzbarskiej.

Określeniu proponowanych granic zasięgu terytorialnego rewitalizacji przyświecały zróżnicowane cele i z tego powodu objęto nimi:

- obszar historycznej zabudowy miejskiej, w tym obiekty będące również pod ochroną konserwatorską.
- obszary nieekonomicznie wykorzystanej przestrzeni o dużym potencjale gospodarczym (tereny przy ul. Żeromskiego , Wierzbowej. Towarowej ,Wyzwolenia i Lidzbarskiej),
- obszar o niedostatecznym wyposażeniu w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
- tereny najbardziej zdegradowanych dzielnic miasta tzw. „blokowiska” .,
- obszar centralnej części miasta w zakresie modernizacji istniejącej infrastruktury komunikacyjnej.

Mapa. Lokalizacja obszaru rewitalizacji na tle całej powierzchni miasta Żuromin.

Wyznaczony do rewitalizacji obszar obejmuje część zabytkową kościoł barokowy, tereny przemysłowe, osiedla mieszkaniowe powstałe w latach 70 – 80 XX wieku tzw. wielkiej płyty oraz tereny o starej zabudowie mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, w której zdiagnozowano niekorzystne dla rozwoju miasta czynniki społeczne.

Należy bardzo wyraźnie zaznaczyć, iż obszar ten z jednej strony jest dotknięty wieloma problemami, a z drugiej strony jest to obszar o bardzo dużym potencjale, który dzięki środkom z Unii Europejskiej zostanie w znaczący sposób rozwinięty. Władzom gminy, głównie ze względu na ograniczone środki finansowe, jak również ze względów organizacyjnych, bardzo trudno jest we własnym zakresie przeciwdziałać wyżej wspomnianym problemom, a także rozwijać niewykorzystany potencjał obszaru rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji, głównie ze względu na swoją historię ze wszech miar zasługuje na wsparcie ze środków rewitalizacyjnych.

Z obszarem przeznaczony w pierwszej kolejności do rewitalizacji, stanowiącym dawniej i obecnie ściśle centrum Żuromina, związana jest bowiem bardzo obszerna i interesująca historia. Na tym bowiem terenie, jako dawnym i obecnym centrum miasta, rodziły się załóżki obecnego miasta.

Szacuje się, iż początki osadnictwa na tym terenie miały miejsce już na przełomie XI–XII wieku. Świadczy o tym cmentarzysko w miejscowości Poniatowo. Było to osadnictwo puszczańskie, gdyż obszary żuromińskie pokrywały gęste lasy i liczne bagna. Stwarzało to dogodne warunki dla żerowania i siedlisk zwierząt. Ponadto stanowiły liczny zasób gleb nadających się pod uprawę.

W XVI w. Żuromin był już wsią targową. Był ważnym ośrodkiem handlu bydłem i końmi, które pędzono następnie do Prus.

W latach 20-tych XIX w. nastąpiło w Żurominie znaczne ożywienie handlu i rzemiosła. Przyczynili się do tego osiedlający się w mieście Żydzi. W II połowie XIX w. Żuromin stał się głównym ośrodkiem handlu w okolicy. Odbynał się on na trzech rynkach. W 1830 r. z rolnictwa utrzymywały się w mieście 92 osoby, a z rzemiosła około 50 osób.

W 1885 r. założono w osadzie pierwszy sklep o charakterze kolonialno-spożywczym.

W 1895 r. Żuromin posiadał browar, 2 olejarnie i 5 wiatraków.

Z danych historycznych wynika, że pod koniec XIX w. Żuromin miał trzy ulice: Mławską, Zamulną i Poniatowską, z których Mławska wchodzi w skład obszaru rewitalizacji. Ponadto, na obszarze rewitalizacji funkcjonowały wówczas trzy duże rynki: Stary, Nowy i Zielony, na których w dni targowe kwitł handel.

W okresie międzywojennym Żuromin posiadał 12 punktów skupu, 4 składy drewna, 3 betoniarnie, wytwórnię lemoniady, rozlewnię piwa, młyn motorowy, 2 olejarnie, 2 kaszarnie, 5 cechów rzemieślniczych oraz rzeźnię.

W każdy poniedziałek na obszarze rewitalizowanym odbywały się targi, które odbywają się po dziś dzień. Żuromin słynął z targu końmi, które trafiały nawet do Belgii, Holandii czy Niemiec.

W latach 1956-1972 w Żurominie wyasfaltowano i oświetlono ulice. Założono chodniki. Targi przeniesiono na skraj miasta. Na ich miejsce utworzono obecne skwery i zieleńce. Założono 5 km wodociągu oraz kanalizację burzową. Wybudowano 6 pierwszych bloków mieszkalnych i 5 bloków spółdzielczych.

Ponadto, na obszarze rewitalizowanym tworzyły się również pierwsze załóżki oświaty i kultury w Żurominie.

Pierwsze ślady działalności oświatowej w Żurominie sięgają roku 1718. wtedy to przy misji Jezuitów utworzono szkołę początkową.

W 1903 roku powstała w Żurominie pierwsza szkoła żeńska.

W okresie tym Żuromin był zaniedbany pod względem kulturalnym.

Ożywienie w oświacie i kulturze na obszarze rewitalizowanym nastąpiło po utworzeniu powiatu żuromińskiego. Wówczas to w roku 1960 utworzono w Żurominie pierwszą szkołę średnią – Technikum Ekonomiczne. W następnych latach przekształcono je w Technikum Mechaniczne. Powstała również Zasadnicza Szkoła Zawodowa oraz w 1972 roku Liceum Ogólnokształcące. Funkcjonowała Szkoła Specjalna oraz dwa przedszkola.

Jak już wcześniej wspomniano obecnie obszar rewitalizacji dotykany jest wieloma ważnymi problemami społeczno-gospodarczymi, którym należy przeciwdziałać poprzez:

- ✓ przeciwdziałanie bezrobociu,
- ✓ podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców,
- ✓ podniesienie ilości i jakości infrastruktury technicznej i budynków,

- ✓ podniesienie jakości życia mieszkańców,
- ✓ podniesienie estetyki terenu.

Wskaźniki kryzysowości obszaru rewitalizacji:

- **Obszar rewitalizacji stanowi ściśle centrum miasta i zajmuje blisko 20% całego obszaru miasta Żuromin**

Centrum miasta Żuromin jest dość rozległe, ponieważ jego zabudowa jest rozproszona. W związku z powyższym wybrany do rewitalizacji w pierwszej kolejności obszar zajmuje blisko 20% powierzchni całego miasta.

Z jednej strony pokazuje to, iż skala kryzysowości centrum miasta jest znacząca, a z drugiej strony, że wszelkie działania podjęte w ramach rewitalizacji Żuromina będą miały bardzo szerokie pole oddziaływania.

- **Obszar rewitalizacji zamieszkuje blisko 70% ludności całego miasta Żuromin**

Z uwagi na fakt, iż obszar rewitalizacji był miejscem, na którym od dawien dawna rodziły się załóżki dzisiejszego Żuromina, liczba mieszkańców zamieszkująca obecnie obszar rewitalizacji jest znacząca w stosunku do pozostałej części miast.

Podobnie jak w przypadku poprzedniego wskaźnika, również w tym miejscu warto zauważyć, że siła oddziaływania wszelkich działań rewitalizacyjnych będzie znacząca, ze względu na liczbę mieszkańców zamieszkujących ten teren.

- **w 2007 roku na obszarze rewitalizowanym zamieszkiwało aż 196 osób korzystających z pomocy społecznej wobec 201 korzystających z pomocy społecznej na terenie całego miasta Żuromin, co stanowiło blisko 100%.**

Z danych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żurominie zawartych w poniższej tabeli jasno wynika, że liczba osób korzystających z pomocy

społecznej, zarówno z terenu całego miasta jak i obszaru rewitalizacji z roku na rok spada, jednak i tak utrzymuje się na relatywnie dość wysokim poziomie.

Blisko 100% mieszkańców korzystających z pomocy społecznej na terenie miasta Żuromin zamieszkuje obszar rewitalizowany. W związku z powyższym istnieje konieczność jak najszybszego rewitalizowania centrum miasta.

Bardzo ważną informacją jest również to, iż najczęstszym powodem konieczności korzystania z pomocy społecznej jest bezrobocie.

Szczegółowe dane na ten temat prezentuje poniższa tabela.

Tabela: Pomoc społeczna udzielona przez M-GOPS w Żurominie na obszarze miasta w latach 2004-2007

Kategorie pomocy	2004		2005		2006		2007 styczeń-sierpień	
	miasto	obszar rewit.	miasto	obszar rewit.	miasto	obszar rewit.	miasto	obszar rewit.
ubóstwo	0	0	45	45	5	5	0	0
bezrobocie	204	193	165	165	141	133	95	90
niepełnosprawność	60	60	50	50	60	60	50	50
bezradność	49	49	46	46	72	72	15	15
alkoholizm	14	14	14	15	8	8	10	10
sieroctwo	0	0	1	1	0	0	0	0
bezdomność	1	1	0	0	2	2	0	0
długotrwała choroba	55	55	67	67	39	39	29	29
przemoc	2	2	4	4	3	3	2	2
RAZEM	385	374	392	393	330	322	201	196

- **spośród 896 osób bezrobotnych zamieszkujących obszar miasta Żuromin aż ok. 650 osób zamieszkuje obszar rewitalizowany**

Jak już wcześniej wspomniano, jednym z głównych problemów na obszarze rewitalizowanym jest bezrobocie wśród mieszkańców. Jest ono wymieniane jako podstawowy powód konieczności korzystania przez mieszkańców z pomocy społecznej.

O dużej skali tego zjawiska na obszarze rewitalizowanym bardzo wyraźnie mówią twarde dane statystyczne na temat bezrobocia. Szacuje się, że ponad 70% wszystkich bezrobotnych z terenu miasta zamieszkuje obszar rewitalizowany.

- **liczba przestępstw popełnianych na obszarze rewitalizowanym w 2007 roku stanowi aż 66% wszystkich przestępstw popełnianych na terenie miasta Żuromin**

Z danych Posterunku Policji w Żurominie bardzo jasno wynika, że przestępstwa popełnione w 2007 roku na obszarze rewitalizowanym stanowiły blisko 70% wszystkich przestępstw popełnionych na terenie miasta. Stąd też pilna konieczność przeciwdziałania problemowi przestępczości na obszarze rewitalizowanym, poprzez realizację projektów mających na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców. Szczegółowe dane na ten temat zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela. Liczba przestępstw na obszarze miasta w latach 2004-2007

Kategorie pomocy	2004		2005		2006		2007 styczeń-sierpień	
	miasto	obszar rewit.	miasto	obszar rewit.	miasto	obszar rewit.	miasto	obszar rewit.
kradzież	38	25	41	19	22	9	21	9
kradzież z włamaniem	44	27	28	22	19	8	17	17

Kategorie pomocy	2004		2005		2006		2007 styczeń-sierpień	
	miasto	obszar rewit.	miasto	obszar rewit.	miasto	obszar rewit.	miasto	obszar rewit.
rozbój i wymuszenia rozbójnicze	4	3	7	2	4	1	3	2
bójka i pobicie	2	0	1	1	7	3	4	1
uszkodzenie mienia	4	3	6	2	8	5	6	3
przestępstwa narkotykowe	66	57	94	23	28	0	31	26
przestępstwa drogowe	44	32	80	48	40	16	25	13
zabójstwa	-	-	-	-	-	-	-	-
zwałcenia	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM	202	147	257	117	128	42	107	71

- **na obszarze rewitalizowanym znajduje się jedyny obiekt zabytkowy na terenie miasta – kościół parafialny, z licznymi zabytkowymi obrazami, ikonami, lichtarzami, rzeźbami itd.**

Na obszarze rewitalizowanym znajduje się jedyny w Żurominie obiekt wpisany do rejestru zabytków. Zarówno ze względów sentymentalnych, jak też religijnych i estetycznych, istnieje konieczność podjęcia działań rewitalizacyjnych na terenie kościoła. Bez pomocy ze środków Unii Europejskiej, w niedalekiej przyszłości może dojść do znacznego pogorszenia się stanu technicznego tego obiektu.

- **powierzchnia infrastruktury komunikacyjnej (drogi, chodniki, place) na obszarze rewitalizowanym stanowi aż 85% łącznej powierzchni infrastruktury komunikacyjnej zlokalizowanej na terenie całego miasta Żuromin**

Na obszarze rewitalizowanym zlokalizowana jest znaczna część infrastruktury komunikacyjnej jaka istnieje na terenie miasta Żuromin i wymaga szybkiej modernizacji. Jest to o tyle istotne, że obszar rewitalizowany to ściśle centrum miasta, które jest wizytówką miasta. Zaniedbanie inwestycji w zakresie modernizacji infrastruktury komunikacyjnej w centrum miasta bardzo negatywnie może wpłynąć na wizerunek miasta i jego rozwój w zakresie turystyczno-rekreacyjnym.

Program rewitalizacji przewidziano na lata 2007 - 2015, a jego realizacja przyczyni się do przywrócenia utraconych funkcji społecznych i ekonomicznych, wprowadzenie ładu przestrzennego na wyznaczonym terenie, a w konsekwencji do ożywienia gospodarczego miasta i poprawy jakości życia mieszkańców.

V. OPIS PRZEPROWADZONYCH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

W październiku 2007 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Żurominie zostały zrealizowane konsultacje społeczne zarówno obszarów wyznaczonych do rewitalizacji, jak również planowanych do zrealizowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Konsultacje społeczne odbyły się trzema drogami:

- poprzez zorganizowane seminarium – z udziałem Burmistrza, radnych, instytucji non profit, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz osób prowadzących na terenie Żuromina własną działalność gospodarczą,
- poprzez ankietę realizowaną drogą bezpośrednich wywiadów, głównie z mieszkańcami obszarów rewitalizowanych,
- poprzez ankietę zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Miasta.,
- poprzez ankietę w gazecie.

Wszystkie powyższe formy konsultacji społecznych pozwoliły poznać w sumie opinię 50-100 osób, jednakże tylko 80% z tych osób zdecydowała się na wypełnienie ankiety.

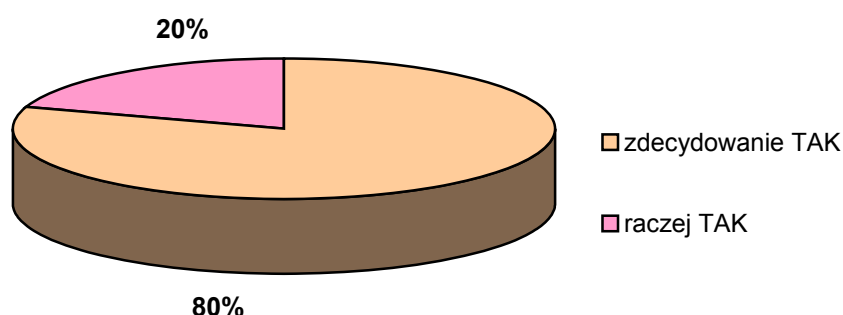

Zarówno podczas seminariów, jak też podczas wywiadów bezpośrednich respondenci jednogłośnie stwierdzili, że miastu Żuromin zdecydowanie jest potrzebny Lokalny Program Rewitalizacji. Upatrują oni w nim szansę dla rozwoju Żuromina oraz skuteczne przeciwdziałanie najbardziej palącym problemom występującym na obszarze rewitalizacji.

Poniżej zaprezentowane zostały szczegółowe wyniki ankiet:

ANKIETA OCENY POTRZEB REALIZACJI OKREŚLONYCH RODZAJÓW DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z REWITALIZACJĄ MIASTA ŻUROMIN

- 1) Czy Pana(i) zdaniem Miastu Żuromin potrzebny jest program ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego w postaci „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Żuromin na lata 2007 – 2015”? [proszę wstawić „X” w jednej kolumnie]

- 2) Prosimy uprzejmie zapoznać się z zamieszczoną poniżej mapką Miasta Żuromin i z zaznaczonym na niej obszarem rewitalizacji:

Granica obszaru rewitalizacji są:

ul. Przemysłowa, do Żeromskiego, wokół zabudowy do ul. Przemysłowej, do Żeromskiego, do ul. Mławskiej, wokół zabudowy do ul. Raclawickiej, ul. Szpitalna, do ul. O. Reformatorów, do ul. Wiatracznej, wokół zabudowy do ul. Parafialnej, ul. Okopowa, ul. Olszewska, ul. Targowa, ul. Sobieskiego, ul. Zamojskiego, do ul. Żurawiej, ul. Wyzwolenia, ul. Towarowa, ul. Wyzwolenia, po obrysie działek z zabudową do ul. Lidzbarskiej, ul. Przemysłowa.

Które spośród wymienionych poniżej działań powinny być Pana(i) zdaniem zrealizowane na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji w pierwszej kolejności tj. w roku 2008, a które w dalszej kolejności tj. w roku 2009 i latach następnych. Prosimy wskazać **maksymalnie TRZY** działania do realizacji w roku 2008. [Prosimy wstawić X we właściwej kratce]

Typ działania	W pierwszej kolejności i (rok 2008) Maksymalnie 3	W dalszej kolejności i (lata 2009-2015)	Nie mam zdania lub Działanie nie jest potrzebne
1. Działania w obszarze przestrzenno-środowiskowym (infrastruktura) – prosimy wskazać maksymalnie <u>TRZY</u> działania do realizacji w roku 2008			
1.1 Remonty nieruchomości i modernizacja infrastruktury umożliwiające rozwój małej i średniej przedsiębiorczości (np. budynki mieszczące inkubatory przedsiębiorczości oraz bezpłatne punkty dostępu do internetu).	13	19	3
1.2 Remonty nieruchomości i modernizacja infrastruktury umożliwiające rozwój działalności społecznej, kulturalnej i zdrowotnej, w tym mających za zadanie	35	17	9

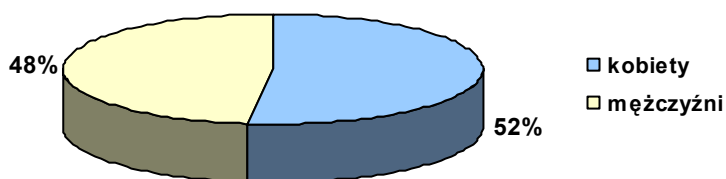
Typ działania	W pierwszej kolejności (rok 2008) <u>Maksymalnie 3</u>	W dalszej kolejności (lata 2009-2015)	Nie mam zdania lub Działanie nie jest potrzebne
odbudowę więzi społecznych wśród mieszkańców terenów zagrożonych wykluczeniem społecznym (przedszkola, szkoły, poradnie psychologiczne, gabinety lekarskie, lokalne ośrodki zdrowia i przychodnie, świetlice dla dzieci i młodzieży, teatry osiedlowe, kluby zainteresowań, zespoły muzyczne, wystawy, muzea, galerie sztuki, biblioteki, opieka nad osobami zależnymi od osób bezrobotnych itp.).			
1.3 Remonty nieruchomości i modernizacja infrastruktury umożliwiającej rozwój działalności szkoleniowej i edukacyjnej mających za zadanie podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych	15	16	4
1.4 Przebudowa lub remonty publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji rekreacyjnych i sportowych umożliwiających integrację osób zdrowych i niepełnosprawnych (parki, skwery i stadiony, ścianki wspinaczkowe, ścieżki i tory rowerowe).	36	17	2
1.5 Porządkowanie „starej tkanki” urbanistycznej poprzez wyburzenia i odpowiednie zagospodarowywanie pustych przestrzeni (np. na cele rekreacyjne i inne)	11	12	2
1.6 Prace konserwatorskie, odnowienie fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze zabytków wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu przyczyniające się do tworzenia stałych miejsc pracy bądź rozwoju kultury (np. budynki komunalne).	4	22	7
1.7 Poprawa funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych (poszerzanie i poprawa jakości dróg, chodników, placów, parkingów, placów zabaw dla dzieci, parki)	35	7	8
1.8 Remonty i modernizacja infrastruktury technicznej szczególnie w zakresie tworzenia miejsc pracy i ochrony środowiska (sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, ciepłowniczych, gazowych, ujęć wody pitnej, punktów uzdatniania wody, oczyszczalni ścieków itp.).	15	20	8
1.9 Tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach (montaż systemów monitoringu – kamery – budowa bądź modernizacja oświetlenia).	15	17	5
2. Działania w obszarze rozwoju gospodarczego (MŚP) – prosimy wskazać maksymalnie TRZY działania do realizacji w roku 2008			
2.1 Zwolnienia podatkowe dla przedsiębiorców uruchamiających nowe miejsca pracy (podatek od nieruchomości)	34	6	2

Typ działania	W pierwszej kolejności (rok 2008) <u>Maksymalnie 3</u>	W dalszej kolejności (lata 2009-2015)	Nie mam zdania lub Działanie nie jest potrzebne
2.2 Rozwój doradztwa organizacyjnego, podatkowego i inwestycyjnego dla przedsiębiorców (tworzenie strategii rozwoju i marketingowych)	18	19	4
2.3 Marketing zabytków kultury oraz innych atrakcji turystycznych nakierowany na rozwój ruchu turystycznego	14	18	4
2.4 Rozwój taniej bazy lokalowej ze wspólnym dostępem do infrastruktury biurowej i internetu (inkubatory przedsiębiorczości)	13	21	5
2.5 Pozyskanie inwestorów z zewnątrz tworzących miejsca pracy oraz poprawiających jakość obsługi lokalnej społeczności	48	8	4
3. Działania w obszarze rozwoju społecznego – prosimy wskazać maksymalnie TRZY działania do realizacji w roku 2008			
3.1 Działania dotyczące rozwoju zasobów ludzkich na rzecz zapobiegania bezrobociu (dostęp do szkoleń, kursów doszkalających i pozwalających na przekwalifikowanie, wdrażanie systemów jakości)	36	9	4
3.2 Działania dotyczące przeciwdziałaniu wykluczeniu i patologiom społecznym oraz wzmocnieniu więzi rodzinnych	25	13	5
3.3 Działania dotyczące tworzenia równych szans (kobiety/mężczyźni, dostęp niepełnosprawnych do rynku pracy, kultury, sztuki i sportu)	14	5	3
3.4 Działania na rzecz aktywizacji środowisk dziecięcych i młodzieżowych	33	15	5
3.5 Działania dotyczące zatrzymania (ściągnięcia) młodych i wykształconych ludzi w mieście	30	10	5

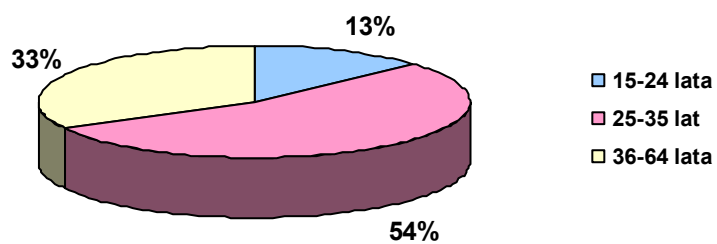
ANKIETOWANI

Płeć

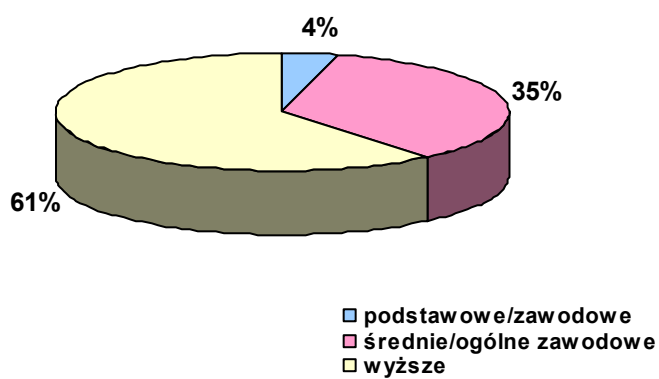

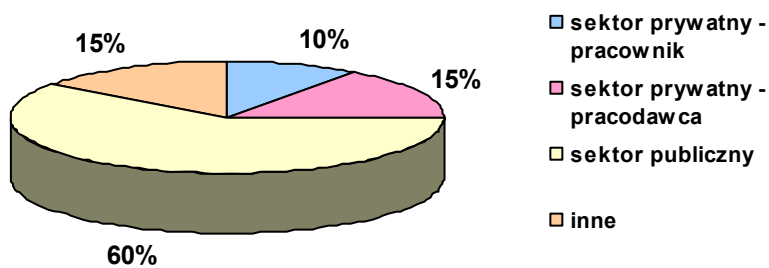
Wiek

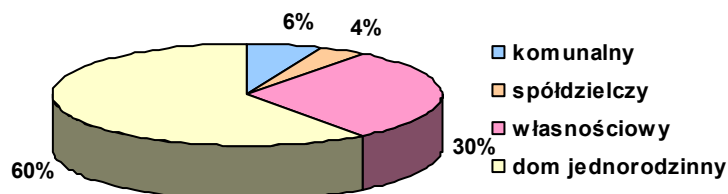
Wykształcenie

Grupa zawodowa

Miejsce zamieszkania

VI. PLANOWANE DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE W LATACH 2007-2015 WRAZ ZE ŹRÓDŁAMI FINANSOWANIA

Wdrożenie Lokalnego programu rewitalizacji dla miasta Żuromina zaplanowane zostało na lata 2007 – 2015. Okres ten jest zbieżny z perspektywą finansową Unii Europejskiej i determinuje możliwości realizacji i finansowania niektórych zadań inwestycyjnych.

Zadania gdzie właścicielami nieruchomości są Gmina Żuromin, osoby fizyczne i inne podmioty, mogą być realizowane w całym okresie programowania począwszy od roku 2007 w sposób fakultatywny, na zasadzie składania, przez tych właścicieli, indywidualnych projektów w ustalonym przez nich czasie.

Szczegółowy wykaz zadań wraz z przewidywanym terminem i kosztami ich realizacji przedstawia poniższa tabela.

Przy wyborze zadań kierowano się następującymi przesłankami:

- zadania objęte pilotażem wyznaczono w terenach stanowiących własność gminy lub będących w dyspozycji gminy w drodze porozumień zawieranych z innymi podmiotami.
- wybór terenów, które charakteryzują się dużym stopniem degradacji,
- wybór terenów reprezentatywnych dla najszerszego zaprezentowania możliwych efektów rewitalizacji.
- możliwość przygotowania dokumentacji projektowo kosztorysowej ze stosownymi uzgodnieniami i pozwoleniami.

Zadania rewitalizacyjne zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Żuromin, planowane do realizacji w latach 2007-2015 są kontynuacją wcześniejszych działań rewitalizacyjnych podejmowanych przez władze Gminy.

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Szacunkowy koszt (koszty poniesione)	Planowany termin realizacji					Beneficjent	
			2008	2009	2010	2011	2012		2013
Rewitalizacja Zespołów „ ABCD”									
1.	Przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Piłsudskiego – Zamojskiego – Wierzbowa – Targowa w Żurominie	5224 880 (4 880)	1 370 000	2 260 000	1 590 000				Urząd Gminy i Miasta Żuromin
2.	Rozbudowa i przebudowa oświetlenia ulicznego na terenie miasta Żuromin w latach 2008-2015								Urząd Gminy i Miasta Żuromin
3.	Budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta Żuromin w latach 2008-2015								Urząd Gminy i Miasta Żuromin
Rewitalizacja Zespołu „ A”									
A.1	Rozbudowa budynku ŻCK 2008-2009	570 000	460 000	110 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.2	Modernizacja Targowiska Miejskiego w Żurominie przy ul. Zwycięstwa w latach 2008-2015								Urząd Gminy i Miasta Żuromin

A.3	Przebudowa dziedzińca przy Zespole Szkół Nr 1 w Żurominie	32 800	32 800						Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.4	Budowa łącznika Kościuszki - Szpitalna	145 000	145 000						Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.5	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Nr 1 w Żurominie – Etap II	191 992 (71 992)	120 000						Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A6	Termomodernizacja budynków komunalnych przy ul. Wyzwolenia	155 000		155 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.7	Budowa chodnika w ul. Kosynierów w Żurominie	35 000		35 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.8	Budowa basenu	13 750 000			10 850 000	2 900 000			Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.9	Przebudowa sieci CO w Przedszkolu Samorządowym Nr 1 Żurominie	105 000			105 000				Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.10	Rewitalizacja centrum Żuromina: ul. Bp Wetmańskiego, Pl. Piłsudskiego, Pl. Wolności, ul. Kościuszki, ul. Wyzwolenia	1 700 000			700 000	1 000 000			Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.11	Modernizacja parku miejskiego i budowa miejskiego placu zabaw dla dzieci przy ul. Lidzbarskiej	400 000				400 000			Urząd Gminy i Miasta Żuromin

A.12	Zagospodarowanie terenu Zespołu Szkół Nr 1 w Żurominie	200 000				200 000			Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.13	Modernizacja stadionu miejskiego w Żurominie	700 000				700 000			Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.14	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Nr 1 w Żurominie	170 000					170 000		Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.15	Modernizacja parku miejskiego przy Pl. Piłsudskiego	200 000					200 000		Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.16	Budowa miejskiej hali sportowej	6 000 000						6 000 000	Urząd Gminy i Miasta Żuromin
A.17	Wspólny Dom Funkcjonalność i Estetyka	20 000	20 000						SM-LW ŻURAWIANKA
A.18	Program rewitalizacji budynku mieszkalnego wielorodzinnego z usługami na parterze i garażami w poziomie piwnic przy ul. Szpitalnej Nr 85/87	795 000		179 500	51 000	422 500	142 000		Wspólnota Mieszkaniowa Krzysztof Pydyn
A.19	Plac zabaw ul. Szkolna i Wyzwolenia	30 000							SM L-W "ŻUROMINIANKA"
A.20	Wymiana stolarki zewnętrznej w kłatkach schodowych ul. Lidzbarska	17 000							SM L-W "ŻUROMINIANKA"
Rewitalizacja Zespołu „ B”									

B.1	Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie miasta Żuromin	200 000	40 000	110 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin	
B.2	Budowa ul. Nowej w Żurominie	135 000	135 000						Urząd Gminy i Miasta Żuromin	
B.3	Przebudowa chodnika w ul. Słonecznej w Żurominie	70 000	70 000						Urząd Gminy i Miasta Żuromin	
B.4	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Nr 2 w Żurominie	145 000		145 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin	
B.5	Budowa ul. Żbikowskiego w Żurominie	60 000		60 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin	
B.6	Budowa ul. Ogrodowej w Żurominie	200 000					200 000		Urząd Gminy i Miasta Żuromin	
B.7	Projekt i budowa ul. Słonecznej i ul. Brzozowej w Żurominie	500 000						500 000	Urząd Gminy i Miasta Żuromin	
B.8	Remont budynku mieszkalno-biurowo-usługowego w Żurominie przy ul. Warszawskiej 2/4 w latach 2009-2015				x	x	x	x	x	Urząd Gminy i Miasta Żuromin
B.9	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, poprawa standardów życia, poprawa wartości funkcjonalnej i technicznej budynku szpitala	1 495 000		370 000	1 000 000	125 000			SPZZOZ	

B.10	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, poprawa standardów życia, poprawa wartości funkcjonalnej i technicznej budynku przychodni	394 000		7 000	387 000				SPZZOZ
Rewitalizacja Zespołu „C”									
C.1	Przebudowa chodnika w ul. Targowej w Żurominie	60 000	60 000						Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.2	Budowa chodnika i kanalizacji deszczowej przy ul. Warszawskiej w Żurominie	260 000	43 200						Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.3	Budowa obwodnicy miejskiej (ul. Okrężna)	5 086 620 (96 620)	240 000	4 750 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.4	Projekt i budowa ul. Kołowej w Żurominie	100 000		100 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.5	Budowa chodników na osiedlu „CICHA” w Żurominie	60 000		60 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.6	Przebudowa chodnika w ul. Zamojskiego w Żurominie	80 000		80 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.7	Wyposażenie placu zabawa przy Samorządowym Przedszkolu Nr 1 i Nr 2 w Żurominie	30 000		15 000	15 000				Urząd Gminy i Miasta Żuromin

C.8	Budowa oświetlenia w Żurominie	100 000		100 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.9	Przebudowa nawierzchni w ul. Targowej w Żurominie	100 000			100 000				Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.10	Uzbrojenie terenu budownictwa jednorodzinnego Osiedla „CICHA II” (budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej)	2 500 000			1 200 000	1 300 000			Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.11	Budowa ul. Działkowej w Żurominie	300 000				300 000			Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.12	Projekt i budowa ul. Komunalnej w Żurominie	300 000				300 000			Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.13	Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Kołowej	220 000					220 000		Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.14	Projekt zagospodarowania parku miejskiego przy ul. Zielonej w Żurominie	100 000						100 000	Urząd Gminy i Miasta Żuromin
C.15	Wymiana stolarki zewnętrznej w klatkach schodowych ul. Targowa	17 000							SM L-W "ŻUROMINIANKA"
C.16	Poprawa stanu infrastrukturalnego instytucji publicznych znajdujących się na	2 500 000							Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych

	ul. Lidzbarskiej 27 z uwzględnieniem poprawy infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie ZSP								
REWITALIZACJA ZESPOŁU „ D”									
D.1	Budowa chodnika w ul. Kochanowskiego w Żurominie	50 000		50 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin
D.2	Budowa chodników na Osiedlu „ŻEROMSKIEGO” w Żurominie	65 000		65 000					Urząd Gminy i Miasta Żuromin
D.3	Projekt i budowa ul. Mazurskiej w Żurominie	480 000				480 000			Urząd Gminy i Miasta Żuromin
D.4	Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Mławskiej	130 000				130 000			Urząd Gminy i Miasta Żuromin
D.5	Uzbrojenie terenu budownictwa jednorodzinnego Osiedla „UNITRA” (budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ul. Witosa)	1 300 000				800 000	500 000		Urząd Gminy i Miasta Żuromin
D.6	Budowa ul. Przemysłowej w Żurominie	170 000					170 000		Urząd Gminy i Miasta Żuromin
D.7	Budowa chodników w osiedlu Zacisze	180 000					180 000		Urząd Gminy i Miasta Żuromin

D.8	Wymiana stolarki zewnętrznej w klatkach schodowych ul. Żeromskiego	17 000							SM L-W "ŻUROMINIANKA"
D.9	Docieplenie stropodachów w budynkach wielorodzinnych na osiedlu "Żeromskiego"	68 000							SM L-W "ŻUROMINIANKA"
C.10	Plac zabaw ul. Żeromskiego	30 000							SM L-W "ŻUROMINIANKA"

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Planowane źródła finansowania programu to:

- Budżet Gminy i Miasta Żuromin
- Środki własne Spółki Gminnej ŻZK,
- Budżety Spółdzielni Mieszkaniowych Lokatorsko –Własnościowych
- Środki własne Wspólnot Mieszkaniowych,
- Środki własne prywatnych właścicieli nieruchomości,
- Budżety firm i organizacji pozarządowych zaangażowanych we wdrażaniu programu,
- fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

Realizacja poszczególnych projektów i zadań inwestycyjnych uzależniona jest od odpowiedniego montażu finansowego środków pochodzących z różnych źródeł. Bezwzględny priorytet w realizacji otrzymają projekty dofinansowane z funduszy strukturalnych, dotacji i innych środków zewnętrznych. Wskazane w Programie działania stanowią podstawę do konstruowania montażu finansowego i przygotowania aplikacji o wsparcie finansowe wskazanych projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz programów wspólnotowych.

VIII. PLANOWANE REZULTATY OSIĄGNIĘĆ

Wdrożenie programu rewitalizacji spowoduje:

- lokalne ożywienie gospodarcze
- wzrost liczby działających firm na terenie miasta,
- zmniejszenie liczby osób bezrobotnych poprzez generowanie nowych miejsc pracy w sektorze usługowym,
- poprawę lokalnego środowiska naturalnego,
- poprawę estetyki przestrzeni w mieście,

- podniesienie jakości życia mieszkańców,
- podwyższenie standardów mieszkaniowych,
- zatrzymanie procesu degradacji budynków terenów objętych ochroną konserwatorską
- wzmocnienie identyfikacji mieszkańców z miastem oraz ich integracji.

Wszystkie zadania przyjęte do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji objęte zostaną monitoringiem rzeczowym, który dostarczy danych obrazujących postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwi ocenę jego wykonania.

Określa się rodzaje wskaźników monitorowania:

1. wskaźniki produktu
2. wskaźniki rezultatu

Tab. Możliwe do zastosowania wskaźniki monitorowania.

Rodzaj wskaźnika	Opis wskaźnika	Jedn. miary
Produkt	Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele kulturalne/turystyczne	szt.
Produkt	Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele społeczne	szt.
Produkt	Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele edukacyjne	szt.
Produkt	Liczba budynków poddanych renowacji	szt.
Produkt	Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	szt.
Produkt	Liczba projektów dotyczących porządkowania publicznej przestrzeni miejskiej	szt.
Produkt	Liczba odnowionych budynków mieszkalnych	szt.
Rezultat	Liczba utworzonych miejsc pracy na obszarach rewitalizowanych, w tym kobiety	osoby
Rezultat	Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	m ²
Rezultat	Liczba osób korzystająca z obiektów poddanych rewitalizacji	osoby
Rezultat	Liczba przestępstw w mieście	szt.
Rezultat	Wskaźnik wykrywalności przestępstw	%
Rezultat	Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki	szt.

IX. SYSTEM MONITOROWANIA, OCENY I AKTUALIZACJI PROGRAMU

1. SYSTEM MONITOROWANIA, OCENY I AKTUALIZACJI PROGRAMU

Z punktu widzenia efektywności realizacji założeń zawartych w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Żuromin na lata 2007-2015* niezwykle ważne będzie odpowiednie monitorowanie oraz przeprowadzanie okresowej oceny postępów w jego realizacji.

W tym celu określono następujący system monitorowania Programu:

- w Programie określono zestaw wskaźników wraz z ich miarami w zakresie produktów, rezultatów.
- w procesie opracowywania Programu dokonano diagnozy stanu obecnego, co umożliwi, przy pomocy wybranych wskaźników, zbadać wpływ realizacji Programu na zmiany zachodzące na obszarach rewitalizowanych,
- jednostką odpowiedzialną za monitorowanie Programu będzie specjalny Zespół Zadaniowy powołany zarządzeniem Burmistrza, w skład którego wejdą pracownicy Urzędu Miasta i jednostek budżetowych.
- okresowa i końcowa ocena realizacji Programu będzie dokonywana przez Radę Miasta na podstawie przedstawionych przez Burmistrza raportów z realizacji Programu (rocznych i końcowego).

Ponieważ Program jest swego rodzaju strategią rozwoju zbudowaną dla określonych w nim obszarów, będzie podlegał aktualizowaniu wraz ze zmieniającymi się warunkami wpływającymi na jego realizację. Proces aktualizacji Programu będzie się opierał na zasadach wypracowanych w trakcie jego tworzenia, tzn. z inicjatywą wprowadzenia zmian będzie mógł wystąpić każdy podmiot, który w jakikolwiek sposób jest związany z obszarem realizacji Programu. Za techniczne przygotowanie wszelkich niezbędnych materiałów będzie odpowiedzialny Zespół Zadaniowy, który po uzgodnieniu przygotowanych dokumentów z Burmistrzem przedstawi je Radzie Miasta do zaakceptowania, która podejmie ostateczną decyzję w zakresie akceptacji proponowanych zmian.

2. KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Żuromin na lata 2007-2015 będzie ciągle żywy i otwarty na wszelkie nowe inicjatywy lokalne. Celem komunikacji społecznej będzie informowanie mieszkańców o realizacji Programu, uzyskiwanie propozycji zadań, których realizacja jest pożądana przez społeczność, partycypacja społeczności lokalnej w rewitalizacji, zachęcenie do aktywnego udziału w programowaniu, wdrażaniu i ocenie skutków realizacji Programu.

Ponadto, komunikacja społeczna będzie miała na celu:

- zapewnienie równego dostępu do informacji wszystkim partnerom,
- zachęcanie do aktywnego uczestniczenia w procesie rewitalizacji w różnych formach dostępnych dla poszczególnych partnerów,
- prowadzenie do budowania wzajemnego zaufania i sieci współpracy wśród partnerów nakierowanej na wyszukiwanie wspólnych celów i dążenie do skutecznego ich osiągnięcia,
- opieranie się na ciągłej wymianie informacji między podmiotami, która powinna niwelować ewentualne konflikty oraz prowadzić do zawierania kompromisów, w których każda ze stron coś zyskuje.

X. PODSUMOWANIE

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Żuromin na lata 2007-2015 jest prezentacją głównych kierunków planowanych działań rewitalizacyjnych w odniesieniu do obszarów uznanych na terenie miasta Żuromin jako obszary podlegające interwencji.

Jednocześnie należy bardzo wyraźnie zaznaczyć, że zarówno obszary wytypowane w Programie jako w pierwszej kolejności przeznaczone do rewitalizacji, jak również mieszkańcy Żuromina mają duży niewykorzystany potencjał. Środki Unii Europejskiej przeznaczone na rewitalizację z pewnością pozwolą rozwinąć ten potencjał z korzyścią dla całego miasta.